

CIHÁDOR

BÁTASZÉK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

Beszélgetés
a polgármesterrel

▶ **2. oldal**

MÚLT-IDŐ
Bátaszékiek
a szabadságharcban

▶ **6. oldal**

Német Nemzetiségi Egyesület –
Rabszolgaszerzés

▶ **5. oldal**

ÖRÖK-ZÖLD-KERT
– Indul a szezon a kertekben

▶ **7. oldal**

Beszélgetés a polgármesterrel

Bátaszék Város Polgármesterét, dr. Bozsólik Róbertet kértük, értékelje az elmúlt, döccenőktől sem mentes évet, és mondja el, hogyan látja a város életét 2021-ben.

– A járványhelyzet miatt a 2020. év mindenki számára megerhelő volt. Melyek voltak az önkormányzat számára a legnehezebb feladatok az előző évben, és milyen nehézségekkel kell megbirkózni 2021-ben?

– A COVID-járvány miatt számunkra is teljesen új helyzetekkel kellett megbirkózni a működésünk több területén. Meg kellett szervezni a különböző megelőző, védekező feladatok végrehajtását, több feladatkörben át kellett állni otthoni munkavégzésre, és mindezeket úgy, hogy az intézmények által nyújtott szolgáltatásokat a továbbiakban is biztosítani tudjuk az érintetteknek. A város költségvetésének folyamatos felülvizsgálatával biztosítanunk kellett a megfelelő forrásokat a ránk háruló járványügyi feladatok finanszírozásához, a településünk alapvető működésének fenntartásához a szociális feladatellátástól a városüzemeltetésen át, a társadalmi szervezetek működőképességének fenntartásáig, figyelemmel arra, hogy az évközi központi elvonások miatt már tartalékolnunk kellett a 2021-es évre. Ennek az évről úgy indultunk neki, hogy tudtuk, a központi elvonások következményeként mintegy 130 millió forinttal kevesebb összegből kell a város költségvetését összeállítani úgy, hogy a COVID miatt jelenleg is egészségügyi veszélyhelyzetben éljük a mindennapjainkat. Mindent megteszünk, hogy az intézményeink zavartalanul tudjanak működni, de lesznek olyan területek a város életében, gondolok itt a rendezvények, civil szervezetek finanszírozására, de sajnos még a városüzemeltetésre is, ahol az elmúlt évihez képest kisebb mértékben tudunk forrásokat biztosítani. Bízunk a második féléves kompenzációban, amelyik javíthatja helyzetünket, de addig is türelmet és megértést kérünk minden bátaszékitől.

– A város hogyan tudta és tudja támogatni a járványhelyzet miatt bajba került bátaszékieket?

– 2020-ban a járvány első ütemében azonnal reagáltunk a kialakult helyzetre. A Gondozási Központ, a Közös Önkormányzati Hivatal, a Városi Óvoda és bátaszéki önkéntesek közreműködésével megszerveztük az idősek ellátását, a Bátkom Kft. bevonásával elvégeztük a közterületi, intézményi fertőtlenítéseket, önkormányzati forrásból szájmaszkkal láttuk el a legveszélyeztetettebb korosztályt. Szintén önkormányzati forrásból, és

adományokból a bajba jutott családokat élelmiszerekből összeállított és higiénias csomagokkal, valamint szükség szerint szociális támogatásokkal segítettük. 2021-ben is hasonló intézkedésekkel, akciókkal készülünk. Az önkormányzat szociális feladatok finanszírozását szolgáló pénzügyi keretét a 2020. évi 29,6 millió forintról 36,9 millió forintra tervezzük megemelni függetlenül attól, hogy az állami támogatás a tavalyi 20,4 millió forintról 7,4 millió forintra csökkent. Ezzel is kívánjuk jelezni a bátaszékieknek, hogy ha bajba kerülnek, akkor az önkormányzatra számíthatnak a krízishelyzet átvészélésekor.

– Volt pozitív hozadéka a mögöttünk hagyott évről? Ha igen, mi volt az?

– Nehéz időszak van mögöttünk. Sokan átesetek a betegségen, és sajnos voltak, akik nem tudták legyőzni a kórt, és már nincsenek közöttünk. Rájuk fájó szívvel emlékezünk. De az elmúlt esztendő ismét

bebizonyította, hogy igen, mi, bátaszékiek számíthatunk egymásra, legyen az szervezett segítő akció, de legyen az a szomszéd, ismerős segítése egy bevásárlással, egy csekk befizetéssel, vagy csak néhány perces odafigyeléssel, beszélgetéssel. Ez az időszak megerősített abban, hogy mi, bátaszékiek nem csak akkor fogunk össze, ha éppen a Molyhos Tölgy sikeréért kell megmozdulni, vagy éppen egy rendezvényt kell megszervezni, hanem akkor is, ha segítő kezet kell nyújtani a rászoruló embertársainknak.

– A fejlesztések és a pályázatok tekintetében mit érdemes kiemelni?

– Bár figyelmünket 2020-ban elsősorban a COVID körüli események kötötték le, de azért ezen a téren is történtek igen figyelemreméltó eredmények. Műszakilag elkészült a TOP forrásból finanszírozott agrárlogisztikai központ, amelynek a használatához már csak a pályázat adminisztrációs lezárására van szükség. Eredményesen pályáztunk a Tájház felújítására, amelynek eredményeként idén a munkálatok is megtörténnek. Eredményes volt a Budai utca egy járdaszakaszának felújítását célzó pályázat is, amelyet szintén ez év tavaszán újítunk meg. Saját forrásból több épületünk tetőszerkezetét újítottuk fel. Eredményesen pályáztunk az általános iskola épületének energetikai felújítására is. Ennek a feladatnak a végrehajtása is ebben az esztendőben történik. Zajlik a település klímastratégiájának elkészítése, amelynek a megvalósítására KEHOP forrást nyertünk. Pályázatot nyújtottunk be a piactér felújítására, amelynek bírálatára várunk.

– A jelenlegi helyzetben a helyi civilek és az egyesületek is kiszolgáltatottabbak a járványhelyzet miatt. Milyen módon zajlott az élet ezen a területen?

– A helyi társadalmi szervezetek számára biztosítottuk az önkormányzati támogatást, hogy a járványhelyzet ellenére tudjanak egy másfajta egyesületi életet élni. Azt tapasztaltuk, hogy az egyesületek egyfajta hiánypótlásként a virtuális térben is tartották a kapcsolatot a tagjaikkal, de ha volt rá lehetőség, kisebb csoportokban tartották a lelket egymásban. A háttérben keményen dolgoztak saját céljaik elérése

érdekében, ezért folyamatosan egyeztetünk a működésük feltételeit javító elképzeléseik megvalósításáról, és lehetőségeink szerint támogattuk ezeket. Így 5 millió forinttal támogattuk a Székely Egyesületet a Székelyek Háza megvalósításában, valamint támogattuk a Német Nemzetiségi Önkormányzatot egy regionális nemzetiségi központ létrehozásában a Kossuth utcai volt óvodaépület tulajdonának átengedésével.

– Ebben az időszakban talán még nagyobb jelentősége lehet a polgármester kollégákkal, a megyei vezetőkkel és az országgyűlési képviselőkkel történő egyeztetéseknek...

– Valóban, mert egyrészt az egészségügyi veszélyhelyzet miatt felmerülő napi problémák, tapasztalatok, feladatok megbeszélése fontos azokban a feladatkörökben, amelyeket közösen látunk el, tartunk fenn az egyes településekkel, de fontos a jövőbeli elképzeléseink összehangolása is, hiszen fel kell készülnünk a 2021-2027 között az Európai Unióból érkező források minél hatékonyabb felhasználására is. Ehhez hatékony koordinációra és közös érdekérvényesítésre van szükség. Mindent el kell követni annak érdekében, hogy a megyén belül Szekszárd és térsége, és ezen belül Bátaszék és mikrotérsége erős érdekérvényesítő képességgel rendel-

kezzen az elkövetkező 4-5 évben. Ennek elősegítése érdekében folytak és folynak egyeztetések különböző körökben.

– Mit lehet tudni a bátaszéki rendezvények (majális, Pünkösdi Rétesfesztivál, Város Napja, Bátaszéki Bornapok, Királyi Gasztronómiai Est stb.) megvalósulásáról?

– Mindenki nagyon várja, hogy végre rendezvényeken vehessen részt, várja a találkozás lehetőségét a barátokkal, ismerősökkel. De még türelmeseknek kell lennünk! Ha az egészségügyi helyzet lehetővé teszi, mi készen fogunk állni arra, hogy a bátaszéki rendezvények teret adjanak az önfeléd, magas színvonalú szórakozásnak minden korosztály számára.

– Mi lenne az a pozitív üzenet 2021-re vonatkozóan, amellyel a bátaszéki polgárokat ösztönöznéd?

– Azt látom, hogy a bátaszékiek még betartják a szabályokat, de az is érzékelhető, hogy a türelem fogyóban. Én arra kérem a bátaszékieket, hogy még tartsanak ki! Belátásuk és lehetőségeik szerint tegyenek meg mindent a saját, családtagjaik, embertársaik egészségének védelme érdekében. A közösségi életünk számos más területén már bizonyítottuk, hogy együtt mire vagyunk képesek. Most ebben a helyzetben kell helytálljunk! Hiszem, hogy az életünk hamarosan visszaállhat a régi kerékvágásba.

BMNK

Színesítettük a TIP árukészletét!

**Szeretettel várjuk vásárlóinkat
a Turisztikai Információs Pontunkba!**

Nyitva vagyunk hétköznaponként 8-11 és 13-16 óráig,
szombaton 8-11 óráig!

7140 Bátaszék, Budai u. 4.
Tel.: 74/950-455

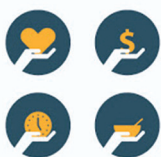
Segítség, hogy segíthessünk!

Húsvéti adománygyűjtő akció

Bátaszék Város Önkormányzata a húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó adománygyűjtés keretében a hátrányos helyzetű lakosok részére kiosztandó adományok biztosítására közérdekű kötelezettségvállalást (adománygyűjtő akciót) szervez.

Az önkormányzat az akciót a képviselő-testületi határozat meghozatalától (február 16-tól) 2021. március 21-ig tartó határozott időre szervezi.

A felajánlásokat Bátaszék Város Önkormányzatának az OTP Bank Nyrt. által vezetett, 11746005-15414076-10310001 számú bankszámlájára lehet teljesíteni, illetve más tartalmú felajánlások (természetbeni juttatás) esetén a Gondozási Központba (7140-Bátaszék, Budai u. 21.) lehet eljuttatni.

SEGÍTHETSZ

MÁRCIUS 15.

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc emléke előtt tisztelgünk

2021. március 15-én (hétfőn), 10 órától a Romkertben, az emlékműnél. Amennyiben a járványügyi szabályozások lehetővé teszik, az általános iskolások műsorát is megtekinthetjük, ellenkező esetben a város webes felületein vetítjük le az ünnepi összeállítást.

Ha a gyülekezés aznap még nem lehetséges, a bátaszékieknek 10 és 11 óra között lesz lehetősége elhelyezni az emlékezés virágait a járványügyi szabályok betartása mellett.

(Ha változik a lapzártakor érvényes helyzet, mindenképpen értesítjük a lakosságot és a helyi szervezeteket az ünnepély megtartásának a módjáról.)

Évértékelő

Február 10-én az irodánkban évértékelő, évkezdő megbeszélést tartottunk, amelyre elfogadta meghívásunkat dr. Marcsek Sándor r. ezredes, szekszárdi rendőrkapitány, dr. Bozsólik Róbert, városunk polgármestere, valamint Dudás Zsolt r. alezredes, közrendvédelmi osztályvezető. Az egyesületünket Farkas András elnök és Kamenszki Tamás parancsnok képviselte. A megbeszélést az iroda bemutatásával kezdtük, hiszen a vendégeink először jártak nálunk. Ezután a számadatok ismeretében elmondhattuk, hogy a 2020-as esztendőben összesen 2041 óra szolgálatot végeztek a polgárőrség munkatársai. A rendőrséggel közösen 418 órát dolgoztak, a megtett út 4047 km volt. A tavalyi évben a szigorítások miatt jelentősen csökkent a szolgálatban töltött órák száma, viszont a szolgálatok száma és a megtett kilométer nem apadt jelentősen. Az évértékelő megbeszélésen polgármester úr elismerését kifejezve megköszönte a polgárőrségnek a veszélyhelyzetben nyújtott tevékeny feladatvállalást, ezredes úr pedig hangsúlyozta, hogy

a polgárőr-rendőr közös szolgálatokat meg kell sokszorozni, és elérhetőbbé kell tenni a rendőrséget a lakosság számára.

Február 12-én megyei elnökségi megbeszélést tartottak Dunaföldváron, amelyen Farkas András mint megyei alelnök

vett részt. A tavalyi szakmai és egyesületi beszámolók megvitatása után a pénzügyi tervek is felvázolásra kerültek. A pályázatoknak köszönhetően a 2021-es költségvetésünk fő számait tekintve stabil évnek nézünk elébe. Ez a pénzügyi biztonság reményeink szerint lehetővé teszi, hogy a – szigorítások enyhítése után – méltóképpen

ünneplhessük egyesületünk alapításának 30. évfordulóját. A jubileum ünneplését már arculati átalakulásunkban meg is kezdtük. Az új, 30 évet szimbolizáló logókkal ellátott maszkok és karjelvények a tagság jelentős részének már kiosztásra kerültek.

Köszönjük a támogatást!

Január hónapban szervizbe kényszerült Nissan Pathfinder típusú szolgálati autónk. A szerelési munkák és az anyagköltség jócskán meghaladta az erre szánt keretet, de a javítási munkákat végző **Mattenheim Auto Control Kft.** a különbözetet támogatásként felajánlotta egyesületünknek. Névtelenséget kérő mecénásunk jelentős támogatásának köszönhetően 2 darab kerékpár került teljesen felújításra és átadásra a Polgárőrség részére. Vörös Julcsi, a **Bonadekor** tulajdonosa felajánlotta, hogy mindkét kerékpárunkat az eredeti OPSZ előírásoknak megfelelő matricázással ellátja. Köszönjük szépen mindhárom támogatónk az önzetlen felajánlását! *Farkas András elnök*

NÉMET NEMZETISÉGI EGYESÜLET

Schwarzwald Gasse 390.

Lassan a medve is előbújik a barlangjából – idén nem ijedt meg az árnýkától, hamarosan érkezik a tavasz a népi időjósok szerint. Sokunk a kényszerítő körülmények barlangjába zárva, mintha már két telet átaludva várná a kikeletet, a felébredést mintegy a természettel együtt. Tényleg, mintha csak egy rossz álom lenne, lassan ébredünk talán. A barlangbéli elvonultság, álmoság azonban csak látszólagos egyesületünk életében. Valóban nem volt sem egyesületi karácsony, sem közös utazás, sem bálozás – vége is a szezonnak. A téli álom után a bőjti elcsendesülés időszaka következik. Azonban nem az egyesület vezetősége életében. Örömmel adunk hírt arról a lázas munkáról, amelyet a vezetőség tagjai egyelőre láthatatlanul – mint egy boly mélyén a hangyák – végeznek.

Megtörténtek a tavalyi év pályázatainak elszámolásai, határidő előtt minden elké-

szült, leadásra került. Ezúton is köszönjük a város támogatását. Az önkormányzatok feladatlapú támogatásának kiosztása egy pontrendszer alapján történik. Ebben sikerült a korábbinál több pontot elérnie a Német Nemzetiségi Önkormányzatnak, így a legjobban támogatott önkormányzatok között szerepel. A BMI-től kapott támogatásból a Német Ház (Kossuth utcai óvoda

épülete) bútorzata is megvételre került. A tornaterem rendbetétele, tetőzetének felújítása lesz a következő nagy munka, amelyhez a tetőlemez is megérkezett. Az épület múltjából is értékes, érdekes dolgok kerültek napvilágra. Az egykori sváb utcanevéssel a Schwarzwald Gasse 390-ben lakik majd egyesületünk. Az építetőről Schneider-féle házként emlegetett lakóház egykori tulajdonosa Kammermann András volt, akinek monogramja maradványaiiban a kapu fölött található, a felújítás után pedig olvasható is lesz.

Újabb lehetőség a kutatásra: a német önkormányzatok részére a kormány által kiírt pályázat a németiséghez kapcsolódó útmenti keresztek felújítására szól. Kis nyomozás után hamar kiderül, több ilyenre is pályázhatna a helyi németiség. A március elejéig beadandó pályázat azonban csak egy ilyen felújításra vonatkozhat.

A jövő feladatai még tervekben szerepelnek csak, bizonytalan a szokásos, de már tavaly is elmaradt Pünkösdi Rétesfesztivál vagy a nyári táborok megrendezésének lehetősége. A jövő évi naptárban viszont egy dátum már szerepel az akkorra normalizálódó helyzet reményében: 2022. február 12., svábbál.

A 2019-ben a megyében elsőként átadott nemzetiségi tanösvény megálmodói, Kemény- Gombkötő Krisztina és Witten-dorfer Ildikó, illetve az egyesület vezetősége mentori feladatot is ellát a Szekszárdon felállítandó tanösvény létrejöttében.

Egy tanösvény létrehozása hatalmas kutatás eredménye, amelynek során feltárára, és ily módon megőrzésre kerül az adott település németiségének múltja, kultúrája, élete. A gyökereink felkutatása, ápolása, a „honnan jöttünk?” kérdés megválaszolása segíthet a jövőnk megélésében, a „hová tartunk?”, és a miértek válaszána megkeresésében. A még élő, sok keserűséget is megélt eleink történeteit szinte kötelességünk feltárni, a jövő nemzedékek tudomására hozni. Miért? Mért nem szabad, hogy feledésbe merüljön? Mert nem szabad megismétlődni! Ilyen eseményként

emlékezünk minden év január 19-én a magyarországi németek kitelepítésére. A kollektív bűnösség elve alapján minden német nemzetiségűre váró kitelepítés egy újabb sorscsapás volt a II. világháborút követően a háború utolsó évében kezdődött, szintén megtorlás és etnikai tisztogatás céljából „malenkij robotra” történt elhurcolás után. Évről évre kevesebben vannak, akik a történelem e sorscsapásainak évtizedekig hallgató tanúi voltak. Bátaszéken is elmondhattuk ezt tavaly január után az idén is. Álljon itt emlékükre, és mementóként a következő történet. *ESJ*

A rabszolgaszerzés

„A rabszolgaszerzés” – ennél a címnél talánálőbbat Füzes Miklós történész aligha adhatott volna a magyarországi németek elhurcolásáról szóló dokumentumkötetben (Zielbauer György (szerk.): Magyarországi németek elhurcolása 1944/45. A kollektív büntetés első állomása. Dokumentumkötet. Magyarországi Németek Szövetsége. Budapest, 1990.) megjelent tanulmányának. Ez a cím eszembe jutott nagyon sok megrázó élményt, amiről a kényszermunka túlélői visszaemlékezéseikben beszámoltak. Az emlékeiknél csak az arckifejezésük volt félelmetesebb és megrendítőbb. A szemeken látszott, hogy gondolatban távol járnak, és minden fájdalmat átélnek újra, miközben azon gondolkoznak, hogy mi az, amit el szeretnének mondani, mi az, amit egyáltalán elmondhatnak.

Családomból és ismeretségi körömből többen megjárták a „keleti egyetemet”, ahogy néhányan közülük hívták életüknek ezt az időszakát. Önkéntelenül is párhuzamot kell, hogy vonjak egyetemem éveim és az ő ifjúkoruk között. Tőlük elvették a lehetőséget, hogy megélik, milyen fiatal felnőttek lenni tele élettel és célokkal. Akiknek pedig már családjuk volt, kimaradtak gyermekük életének fejlődési szempontból legfontosabb korszakából. Nincs az a hadifogoly nyugdíj-kiegészítés, ami ezt kárpótolni tudja. Ezek a sorscsapások hatással vannak egy család életére több generáción keresztül,

sőt az egész magyarországi németesség kollektív identitására.

A „malenkij robot” hallatán oroszországi munkatáborokra gondolunk, kevésbé van benne a köztudatban, hogy Magyarországon is voltak munkatáborok. Nagymamám nagybátyját a II. világháború után német hadifogolyként hurcolták el Voronyezsbe, ahonnan 1950 telén engedték szabadon. Megható pillanat volt, amikor a tábornok az alábbi szavakkal engedte őket újjukra:

„Mebűnhődtek saját és mások bűneiért is, szabadon távoznak! Jelmondatuk legyen örökre: **NE LEGYEN TÖBBÉ GYŰLÖLET, ELLENSÉGESKEDÉS ÉS HÁBORÚ!**”

Pár nappal később bevagondozták őket, és elindultak vissza Magyarországra. Nyíregyházán az orosz katonákat magyar katonák váltották le. Gyanússá vált a hazatérők számára a katonák nagy száma, akik közölték velük, hogy eljött az idő, hogy Magyarországon is megbűnhődje-

„Az ember hol lámpát gyújtott, hogy lásson valamit, hol meg sietve eloltotta, nehogy megjijedjen attól, amit látnia kell.”

(KERTÉSZ IMRE)

nek. Így került nagymamám nagybátyja Tiszalökre hadifogolytáborba, ahol tisztai gátépítésben vett részt. Annak ellenére, hogy közel volt a Görcsönyben időközben tudta nélkül félárván maradt négy gyermekéhez, kezdetben nem vehette fel velük a kapcsolatot.

8 év kényszermunka után, 1953-ban térhetett vissza szülőfalujába. Szabadon engedésükkor szigorúan megtiltották nekik, hogy a tiszalöki munkatáborról bármilyen információt nyilvánosságra hozzanak. Visszaemlékezéseiben mindig kiemelte, hogy Tiszalökön sokkal embertelenebbek voltak a körülmények, mint Voronyezsben, mert Tiszalökön rendszeresen fizikailag bántalmazták őket, minden ok nélkül.

A Bátaszékről elhurcoltak, akik Kagyevkán teljesítettek munkaszolgálatot, szintén embertelen körülményekről, és az orosz katonák brutalitásáról számoltak be:

„A barakkokban nem volt fűtés, a fa vizes volt, naponta egy szelet kenyert kaptunk, ami savanyú volt és nem volt átsütve, ehhez kaptunk minden reggel és este egy tányér levest, ami felfőzött savanyú paradicsom vagy uborka volt, zsír és minden fűszer nélkül. Nyáron csalánlevest kaptunk.

Naponta nyolc órát dolgoztunk a szénbányában három műszakban, az út a bányához oda-vissza 10 km volt, amit gyalog kellett megtennünk.

(Folytatás a következő oldalon.)

(Folytatás az előző oldalról.)

A munkavezetők nem voltak tekintettel a betegekre és a gyengékre, azzal próbálták erőt adni nekünk, hogy azt mondták, hogy nézzük meg azokat a romokat, ha azokból a romokból újra egy virágzó ország lesz, akkor hazamehetünk.” (M.)

Bátaszékről 175 személyt hurcoltak el, 33%-uk (58 fő) a rossz körülmények és

az orvosi ellátás hiányának következtében Oroszországban hunyt el. A legtöbben tízfuszban haltak meg:

„Az orvosoknak nem volt gyógyszerük, ha valakit operálni kellett, akkor érzéstelelnítés nélkül egy egyszerű késsel műtöttek. A kút vize mérgezett volt. Rengeteg volt a halott, akit nem temettek el. Nekünk kellett a halottakat a bányában eltemetniük.” (J.)

1947-ben vége lett a rémálomnak, és hazajöhettek a bátaszékiek. Családtagjaiknak nagyon vigyázniuk kellett rájuk. Lassan szoktatták őket hozzá a megfelelő táplálkozáshoz. Sokakat még évtizedek után is rémálmok gyötörték. Közülük voltak, akik soha nem beszéltek arról, amit Oroszországban átéltek. Magukkal vitték a sírba titkaikat. G.K.K.

MÚLT-IDŐ

Bátaszékiek a szabadságharcban

Tolna megye a reformkorban, az 1830-1840-es években nem tartozott Magyarországra gazdaságilag legfejlettebb megyéi közé, azonban politikai-szellemi tekintetben mindenképp haladónak volt mondható. A megyei nemesség királyhű illetve reformpárti családjai között élénk politikai diskurzus alakult ki, de az esetleges nézeteltérések ellenére például a magyar nyelv ügye mindenki számára fontos volt, a megyegyűlések jegyzőkönyveit 1807-től magyarul vezették! (Ehhez képest a magánjellegű hivatalos ügyek (pl. szerződések) intézésében csak az 1830-as évektől vált általánossá a magyar nyelv használata és csupán 1844-ben vált hivatalos államnnyelvvé!) A reformkor, a magyar függetlenségi törekvések egyik – de nem egyetlen! – jelentős eseménye kétség kívül az 1848. március 15-i forradalom, illetve az azt követő szabadságharc volt, de az is igaz, hogy akár előtte, a reformországgyűléseken, akár utána, az 1867-es kiegyezés során békés úton legalább ugyanennyire jelentős, de sokkal tartósabb eredményeket sikerült elérni!

A „Pest városában támadt nyugtalanosság” híre néhány nap alatt eljutott Tolna megyébe is. Az 1848. március 21-én megtartott megyei közgyűlés a forradalom követeléseit – a közteherviselés bevezetése, az úrbéri kötelezettségek eltörlése, a Batthyány Lajos vezette kormány kinevezése- jegyzőkönyvben rögzítette, és egyúttal a szolgabírók, és rajtuk keresztül a községi előljárók, papok feladatává tette a népezekekről való tájékoztatását.

Magyarországon 1848 tavaszán nagyjából 45 000 főnyi császári sorkatonaság tartózkodott, amit a császár „átengedett” az újonnan felálló magyar kormánynak, de ezekkel az alakulatokkal nem igazán lehetett számolni, hiszen legénységük nem magyar volt, tisztjeik pedig nem feltétlenül engedelmeskedtek a magyar kormánynak.

Ezzel szemben a magyar legénységű hadtestek, például mind a 12 huszárezred, az Osztrák Birodalom Magyarországon kívüli területein állomásoztak. Így már érthető a márciusi 12 pont tizedik követelése: „A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk.” (Bátaszék 1848 előtt – erős túlzással – helyőrségnek volt mondható: a 7. Huszárezred, a Reuss-huszárok legénysége Tolna, Baranya és Somogy megyéből került ki, az ezred pedig Bátaszéken is fenntartott egy számvevőséget, mai szóval „hadkiegészítő irodát”. A számvevő-kapitány felügyelete mellett 4-5 közkatonára és ugyanennyi állami hivatalnok végezte itt munkáját.)

Az országban állomásozó katonaság megbízhatatlansága miatt 1848 tavaszán-nyarán az ország és így a megye egyik legsürgetőbb feladata a nemzeti őrsereg, a nemzetőrség megszervezése, amelynek elsődleges feladata ekkor még a közrend fenntartása, a saját település megvédése volt. „Az őrsereg tagjai előlegesen önként ajánlkozókából fognak alkottatni, kiknek vagyoni kvalifikációját a helybeli választmány ítélni fogja.” – szöveg Hegeyessy János megyei főjegyző 1848. március 25-én kelt ideiglenes határozatának egyik pontja. Kezdetben tehát azokat az önkénteseket várták a nemzetőrségbe, akiknek „volt mit megvédeniük”, de ezt a kitéletet néhány héttel később már nem alkalmazták. Az önkéntesek felfegyverzése országsszerte gondot jelentett, bár Bátaszék ebből a szempontból egy kicsivel jobb helyzetben volt: ekkoriban két lövészegety (egy német és egy magyar) is működött településünkön, a tagjaik közül kikerülő önkéntesek saját fegyvereikkel vonulhattak harcra.

Fennmaradt a bátaszéki önkéntesek 1848 áprilisában összeírt listája, amely három századnyi, közel 600 nevet tartalmaz;

Tolna megyében Bátaszékről jelentkezett nemzetőrnek a legtöbb önkéntes! A névsor visszatükrözi Bátaszék akkori nemzetiségi összetételét, a nevek túlnyomó többsége német és magyar, de közel 30 szerb cselegésű név is található a listán. Ez azért érdekes, mert ahol a szerbek többségben vagy legalább nagyobb létszámban voltak jelen – mint például a Bácskában vagy a Bánságban –, ott a magyarokkal szemben szálltak harcra, saját függetlenségüket, szabadságukat remélve a császár győzelmétől. De az a tény, hogy Bátaszéken szerbek is jelentkeztek nemzetőrnek, még nem jelenti azt, hogy ők a magyar szabadságharc oldalára álltak volna – hiszen ekkoriban a nemzetőrök feladata „csak” saját településük megvédése volt –; jól mutatja ezt pópájuk egy ekkoriban kelt levele, melyben vérszópóknak nevezi Bátaszék nem szerb lakóit, kikkel sajnos kénytelen együtt élni...

Persze voltak olyanok is, akik készek lettek volna a magyar szabadságért harcolni, de nem szívesen adták fel állásukat, pozíciójukat. Egyikük, Grüber Lipót, aki a fent említett 7. huszárezred obsitos (leszerelt) őrmestere volt, 1848. augusztus 12-i, a megye alispánjához címzett levelében felajánlja életét és véréát a hazának – amennyiben az alispán, de még inkább „a magyar hadi Ministerium” garantálja, hogy „vissza térvén a harc mezzőről volt előbbeni állása biztosítva leend” számára...

A nemzetőrök többsége – eredeti feladatuknak megfelelően – csak a települési, legfeljebb megyei szolgálatra szegődött; a megye határán túli, főleg beláthatatlan időre szóló szolgálatra nem szívesen vállalkoztak. 1848 május-júniusában azonban a Délvidékről nyugtalanító hírek érkeztek, a szerbek és a horvátok is szervezkedésbe kezdtek, fellázadtak a magyar hatóságokkal szemben. A kormány mozgó nemzetőrezredek alapítására, 10 000 önkéntes kiállí-

tására és felfegyverzésére adott utasítást. Ebből Tolna megye június 16-án 2000 főt ajánlott meg, Bátaszékről 50 főnek kellett – ekkor még mindig alapvetően önkéntes alapon – bevonulnia. (Ha nem volt kellő számú önkéntes, akkor sorshúzással döntöttek a leendő nemzetőrök személyéről.) Csupán 3 nappal később, június 19-én már 4000 önkéntesről, két önálló ezred felállításáról szólt az utasítás, az egyik újonnan felállított tolnai ezred Bács-Bodrog megye, a Bácska megsegítésére indult, a másik pedig Baranyába, a Dráva vonalának biztosítására.

A Bácskába induló tolnai ezred „bemutatkozása” nem sikerült igazán fényesre, az eredménytelenül zárult első szenttamási csata (1848. július 14.) után – részben a katasztrofális katonai vezetés, részben a rendkívül rossz ellátás miatt – a tolnai nemzetőrök egyszerűen elindultak hazafelé. A becsületükön esett csorbát két hónappal később tudták kiköszörölni, a pákozdi győztes csatában (1848. szeptember 29.) a magyar főserg jobb szárnyát védte Perczel

Miklós parancsnoksága alatt sikerrel egy tolnai zászlóalj. A tolnaiak legnagyobb hadi sikerüket azonban csak egy héttel később, 1848. október 7-én, az ozorai csatában aratták. A Roth és Filipovics tábornokok által vezetett, mintegy 8000 főt számláló horvát sereg néhány nap lemaradással követte Jellasics fősergét, gyakorlatilag annak tartaléka volt. A pákozdi csatavesztés, Jellasics „futása” után a Roth-Filipovics-sereg is inkább menekülőre fogta, de ők nem Bécs felé, hanem vissza, Horvátország felé próbáltak elvonulni. A Sión már nem tudtak átkelni, Ozoránál Csapó Vilmos vezetésével mintegy 14 000 tolnai nemzetőr és népfelkelő kerítette be a sereget, amely harc nélkül megadta magát. (A tisztakat hadifogságba vetették, a legénységet felfegyverezték és visszakisérték a horvát határig, ahol szabadon engedték őket.)

1848 őszén a nemzetőr-egységeket beolvasztották az újonnan felálló honvéd ezredbe, innentől már nem csupán önkéntességi alapon töltötték fel a csapatok

létszámát, hanem sorozással is. Ezen írás keretein belül lehetetlenség minden olyan hadi eseményt bemutatni, amiben tolnai ezredek, így vélhetően bátaszékiek is részt vettek. A korabeli feljegyzések alapján azonban elmondható, hogy Tolna megye lakosságának nagyjából 10%-a – azaz minden tizedik ember – vett részt ilyen-olyan formában az 1848/49-es szabadságharc küzdelmeiben. Ez talán nem tűnik nagy számnak, de ha belegondolunk abba, hogy akkoriban egy család hány főből állt, hogy egy házban akár egy család több generációja is együtt élt, akkor ez a 10% a gyakorlatban azt jelenti, hogy minden egyes családból, minden egyes házból került ki valaki, aki fegyvert fogott a magyar szabadságért!

Regenspurger

* * *

Amennyiben írásaimmal kapcsolatban bármi megjegyzése, kiegészítése lenne, erre a címre várom elektronikus levelét: regenspurger@freemail.hu

ÖRÖK-ZÖLD-KERT

Indul az új szezon a kertekben

Március az első nagy veteményezési időszak. Február végén, március elején – az időjárástól függően – általában borsóval kezdem a veteményezést, de sok más zöldségfélélt és fűszernövényt el lehet már vetni márciusban szabadföldbe, például a mángoldot, céklát, lóbabot, cikóriát, karalábét, petrezselymet, sárgarépat, pasztinákot, salátát, hónapos retket, vöröshagymát, kaprot, koriandert. A vöröshagymánál ne feledkezzünk meg az olyan különlegesebbekről sem, mint a póréhagyma, a téli sarjadékhagyma, sonka- és lilahagyma, metélőhagyma, ezeket is mind elvethetjük most.

A vontatott kelésű, apró magú veteményeknél gyakran szembesülünk azzal a problémával, hogy a gyomok hamarabb kikelnek, mint a kultúrnövényeink. Mít tehetünk ez ellen? Ha tudjuk, hogy meglehetősen sok gyommagot tartalmaz a kerti talajunk, több módszerhez is folyamodhatunk, amelyekhez nincs szükség drága eszközökre és kifejezetten ökológikus módszerek:

1. A kelő apró gyomokat a sorközökből kisaraboljuk, majd mulcsozzuk a sorközöket, hogy megakadályozzuk a gyomok további kelését. A vetemény sorában kelő

gyomokat 3-4 leveles állapotukban kézzel folyamatosan kigyomláljuk óvatosan. Ez elég munkaigényes, de biztos módszer.

2. Készítsünk vetés előtt kb. 2 héttel „hamis ágyást”. Ez azt jelenti, hogy úgy előkészítjük a területet, mintha vetni szeretnénk bele, de nem vetünk, hanem megvárjuk,

míg a talaj felső pár centiméterében levő gyomok kihajtanak. Ekkor sekélyen lesaraboljuk őket és másnap vetünk, amikor az apró gyomok már elszáradtak. Fontos, hogy a kikelt gyomokat valóban nagyon sekélyen saraboljuk vagy esetleg gereblyézzünk csak, hogy újabb gyommagokat ne hozzuk fel ismét a felső pár centis talajrétegbe.

3. Ha van saját gyommagmentes komposztföldünk vagy tudunk vásárolni, sok időt és fáradságot megspórolhatunk, mert nem kell a vetemény sorait gyomlálni. Úgy tudunk takarékoskodni a komposztfölddel, ha csak a mélyen meghúzott vetőbarázdát töltjük fel komposztfölddel, ahova vetni szeretnénk. A sorközöket akár mulcsozhatjuk is rögtön. Azt tudni kell, hogy a világos színű mulcsok erősen visszaverik a napfényt, így lassabban melegszik fel a talaj és később kelnek ki a növényeink.

4. A vetéshez itt is két héttel előbb előkészítjük a területet, és a gyomok kelése után letakarjuk egy darab fekete fóliával, ami elnyeli a tavaszi napsugárakat, alatta felforrósodik a levegő, és a gyenge gyomok szó szerint megfőnek alatta. Ez a módszer kevésbé talajbarát, mert a talaj felső 1-2 cm-ében azokat a talajélőlényeket is elpusztítjuk, amelyek nem tudnak lejjebb húzódní a talajba.

Bármelyik fenti módszer megfelelő lehet. Soha ne feledkezzünk meg arról, hogy a talaj egy élő anyag, a létezésünk egyik alapja, ezért mindig bánjunk vele jól.

Sikerese, örömteli kertészkedést kívánok Mindenkinek!
TKA

A kötelező mikrochippől

Minden négy hónapnál idősebb kutyát kötelező transzponderrel, vagyis bőr alá ültetett mikrochippel ellátni. A chip nagyjából akkora, mint egy rizsszem, és a beültetése alig különbözik egy egyszerű védőoltás beadásától. A chipet tartalmazó kapszula szövetbarát anyagból készül, amit a nyak bal oldalán, a bőr alá helyeznek. Szükséges a chip rendszeres ellenőrzése, mert ritkán előfordulhat, hogy elvándorol vagy nem működik a jeladó. A behelyezést követően az állatorvosok a *Petvetdata* rendszerben rögzítik a gazda adatait. A mikrochipes

megjelölést elsősorban az állat biztos és egyértelmű azonosítására találták ki, legnagyobb praktikus haszna abban van, hogy ha a megjelölt állat elveszik, elkóborol, akkor a segítségével a mielőbbi hazajuttatása megkönnyíthető, meggyorsítható.

A kutyák oltásáról

Jogi értelemben a kutyákat csak – az emberre nézve is halálos kimenetelű – veszettségvírus ellen kötelező oltani. Az első veszettség elleni oltást a kutya 3-4 hónapos kora körül, a másodikat egy éves koráig kell megkapnia. Ezután évente egyszer kell ismétetni.

A kölyökkutyák anyjuktól kapott különféle kórokozók elleni passzív védelme 6 hetes korukig védi őket. Ekkor tanácsos elkezdni a kölykök aktív immunizálását egy oltási programmal, melynek megfelelő kialakításáról érdemes az állatorvosunkkal egyeztetni. A védőoltásokban elölt vagy gyengített kórokozók vannak, amelyek hatására kialakul a védelem az állat szervezetében. A kutyák gyakori, gyengítő tényezője a bélférgesség, bolhásság, alultápláltság, ezért az oltás megfelelő hatékonyságának eléréséhez nélkülözhetetlen a rendszeres féregűzés, bolhaűzés, és megfelelő táplálás, amire nem csak kölyökkorban kell odafigyelni. Nagy Írisz

VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT

Fogápolás kisgyermekkorban

Izgalmas folyamat egy család életében, mikor az első tejfogak kibújnak. Ezt legtöbbször fájdalom, hőemelkedés, láz, illetve nyálzás kíséri.

Már az első fogak megjelenésénél fontos elkezdni a fogmosást. Ez azért is fontos, mert csakúgy, mint a felnőttek fogainál, a babák fogait is legalább eleinte egyszer este, majd kétszer egy nap meg kell mosni, hogy erősek és egészségesek maradjanak. Kezdetben elég egy, az ujjunk köré tekert vizes gézlap/textilpelenka vagy egy *ujjra húzható* fogkefe.

Kifejezetten gyerekfogkrémet használjunk, mivel alacsony fluorid tartalma miatt nem lesz baj, ha a gyerekek le is nyelnek belőle. Két éves korig naponta egyszer használjunk fogkrémet, és kevés mennyiséget vigyünk fel belőle a fogkefére. 2 és 6 éves kor között már használhatunk naponta kétszer borsónyi mennyiségű fogkrémet. Nagyon fontos, hogy a fogkrémet

mindig a szülő adagolja, és minél hamarabb tanítsa meg a gyermekét öblíteni! Így megelőzhető a túlzott fluoridbevitel.

A fogkefét is a gyermek életkorának megfelelően válasszuk meg. A fogkefe feje kisebb, mint a felnőtt fogkeféé, és puha, lekerekített végű sörtéi vannak. Vaskos, gumírozott nyele jól fogható, biztonságosan irányítható, így segítve az alapos fogmosást. A fogkefét 3-4 havonta, fertőző betegség után pedig azonnal cseréljük le.

Először játékos formában tanítsuk meg, hogyan kell öblíteni vízzel, utána fogkrém nélkül tanítsuk a fogkefe használatára. Ha a gyermek játszik a fogkefével, lenyeli a fogkrémet, stb., ez egyáltalán nem probléma, ebben a korban nem az alapos fogmosás, hanem a rendszerességre nevelés a fontos. Tegyük az esti és reggeli tisztálkodás játékos részévé a fogmosást! Mossunk közösen fogat, aminek időtartama legyen 3-4 perc!

Hellingerne Fehérvári Márta védőnő

KÖNYVAJÁNLÓ

Kele Fodor Ákos: A szív vége – cigány újmesék

Kele Fodor Ákos több évnyi kutatás alapján – a Grimm fivérek nyomdokaiba lépve – újraalkotta a honi cigányság több mint száz évvel ezelőtti, mára már csak néprajzi közlések lapjain hozzáférhető mítoszait; valamint mesékké formálta az ugyancsak XIX-XX. századi cigány hiedelmek mögött húzódó történeteket is, így téve hozzáférhetővé elfeledett értelmüket.

Mivel valós néprajzi adatokból felépülő hiteles „népmesék” születtek, ezért az illusztrációk is valós történeti emlékekből, archív fotókból készültek a szürreális fotómontázsok világszerte elismert művészeknek, Bán Saroltának köszönhetően.

„Rég elfeledett, gazdag és lenyűgöző motívumvilág elevenedik meg a könyv lapjain, még alámerülni is gyönyörűség a hol borzongató – éppen ezért felnőtteknek szóló –, hol pedig szépségével ámulatba ejtő történetekben. Aki sorrendben olvassa e meséket, így járva be a bennük lassan kibomló világot, olyan archaikus közegbe kerül, amely nemcsak a Kárpát-medencei cigányság hiedelemvilágát tükrözi, hanem azt a mitikus-mágikus gondolkodásmódot is, amelyik valaha minden ember sajátja volt. Időutazás, mágia, szépség és életerő – minden együtt van A szív végében.”

Boldizsár Ildikó (mesekutató, meseterapeuta)

Bátaszéki Mikrotérségi Óvoda,
Bölcsőde és Konyha Konyhai egység
7140 Bátaszék Budai u. 11.

ÉTLAP

Információ: tel: 74/591-400 ; 74/999-801; 74/999-810. E-mail: iskolaebed@gmail.com
A megrendelt ebédet előre kell fizetni. Menü ára: 2021.01.01-től - 12. 31-ig bruttó 789 Ft/adag.

2021. március

Napok Menü	hétfő		kedd		szerda		csütörtök		péntek	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
2021. március 01-05-ig	Marha erőleves		Rántott leves		Paradicsomleves		Tarhonyaleves		Álföldi gulyásleves	
	Vadas tészta	Cigány pecsenye hasábburgonya vegyes savanyúság	Zöldbabfőzelék fasiozott	Burgonyás tészta cékka	Pirított sertésszelet csőben sült burgonya	Roston csirkemell meggyártás rizs	Spenót virsli	Lecsós szelet törtburgonya	Meggyes pite	Sárgabarackos gombóc
2021. március 08 -12-ig	Tavaszi leves		Lencseleves		Zellerkrémleves		Zöldbableves		Sárgaborsó gulyás	
	Csikós tokány tészta	Rakott karfiol	Ananászos csirke rizs	Brassói aprópecsenye vegyes savanyúság	Fokhagymás sertéssült kelbimbó főzelék	Tejfőlés csirke puliszka	Pirított csirkemáj főtt burgonya cékka	Tejszínes sajtos sült csirke bulgur	Mákos tészta	Túrós csusza tepertő
2021. március 16 -19-ig			Tejfőlés burgonyaleves		Brokkolikrémleves		Gyümölcsleves		Sertésragu leves	
			Lecsós hús tésztarizs	Gombapörkölt tarhonya	Sült csirke fejlettbb főzelék	Rántott sajt rizs áfonya lekvár	Halrudacska kukoricás rizs	Carbonara spagetti	Fahéjas csiga	Vöröshagymás nudli
2021. március 22 -26-ig	Rizsleves		Hamis gulyás		Májgombóc leves		Őszibarack-krémleves		Palócleves	
	Marhapörkölt tarhonya	Töltöttkáposzta	Hentestokány bulgur	Sertés sült pékné módra	Bácsi rizseshús savanyúság	Mézes - mustáros csirkeszárny tésztasaláta	Paprikás burgonya	Májas vagdalt rizs csemege uborka	Vargabéles	Káposztás tészta
2021. március 29 -31-ig	Gombaleves		Fokhagymakrémleves		Csontleves					
	Tökfőzelék sertés pörkölt	Natúr sertésszelet párolt ceruzabab rizs	Paradicsomos húsgombóc főtt burgonya	Tortellini	Milánói spagetti	Rakott Burgonya csemege uborka				

Az étlapváltoztatás jogát fenntartjuk.

Jó étvágyat kívánunk!

Lampek-Bognár Zsuzsanna élelmészvezető

RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepére sok-sok kisiskolás jött el a templomba a hitoktatók felkérésére – a keddi időpont ellenére. Az idei alkalommal a körmenet elmaradt, Krisztián atya ment végig a padsorok között, és szentelte meg az elhozott gyertyákat. Az ünnep kettős: Urunk bemutatásának ünnepe is egyben, az ószövetségi törvény értelmében ez kötelessége volt a szülőknek. Ezen a napon történt a balázsolás is, melynek keretében a vértanú püspök emlékére a megszentelt gyertyák fényénél Balázs-áldásban részesülnek a hívők a torokbaj és minden más betegség elkerülése érdekében.

A házasság hete

Február második hete már hagyományosan a házasság hete, mely rendezvény-sorozat idén online programokkal zajlott. A hét végi zárómisén – éppen Valentin napon – azonban élőben megtörténhetett a házaspárok megáldása és fogadalmának megerősítése. Valentin-nap eredete az ókori Egyiptomba nyúlik vissza, ékírásokban

fenntmaradt először említés a szerelemtől. Majd egy február közepi római ünnepkör, a Luperkália is előzményének tekinthető, a 3. sz.-ban élt Szent Valentin meggyógyítja börtönőrenek megvakult lányát, és kivégzése előtt egy levelet küld „a te Valentinod” aláírással. Ezt követően 1477-re datálódik a szerelmi viszonyok levélben való kifejezésének szokása. A mára legfőképpen a megajándékozásról, vásárlásról szóló ünnepnek szép visszazselidülése ez a megerősített házassági fogadalom.

„...nemde küzdelem az ember sorsa a földön?”

Egy februári vasárnap olvasmányában mintha sokunk jajkiáltása hallatszott volna. Aktuális Jób panasza: „...nemde küzdelem az ember sorsa a földön? Csalódással teli hónapok jutottak osztályrészemül.” (Jób 7.1,3) Egyre növekvő feszültséggel, elkéséredéssel hallgatjuk a híreket, aggodalommal nézünk saját és szeretteink életére. Az Édesanyák Szent Mónika Közössége is megfogalmazta egyik hétvégi imájában, azokért a fiatalokért is imádkoznunk kell, akiket ez a járványhelyzet okozta bezártság megvisel, nagy önfegyelemre késztet. Bizonytalan a világ, nem tudjuk, mit hoz a jövő. Merre tart a világ? Hová vezet saját életünk? Elég erősek vagyunk-e mindent elviselni? Lelkileg erősnek kell lennünk. Annyi terhet kapunk, amit el is bírunk. Honnan az erő mindehhez? Nem engedhetjük meg magunknak, hogy a reménytelenség, nemtörődömség

állapotába süllyedjünk. Az ima, kapcsolatunk Krisztussal segítségünkre lehet a lelki erősödésben. Elidegenedő világunknak, a közöny elterjedésének kedvez ez a mostani helyzet, a bezártság, a kötelező távolságtartás. Szinte megijedünk, ha akár vigaszként valaki még egy ölelésre ragadtatja el magát. Pedig a testi kontaktusnak, a legkisebb érintésnek élettani szerepe van, nemcsak egy csecsemő életében. Önzésünk is csak fokozódik mostanában. Nem törődünk a másik sorsával, csak a magunk bajával, saját boldogulásunkkal. De megláthatjuk-e a jót? Hogyan éljük meg a nehézségeket? Hogyan gondolkodunk azokról? Mire figyelünk? Találunk-e örömhírt magunk és szeretteink számára? Tudunk-e segíteni másokon és ebből erőt kovácsolni magunk számára is? Kereszténységünk alapja saját önös érdekeink alárendelése másoknak, Krisztusnak. Nem magunkért cselekedni, nem miénk a dicsőség. Az Úr. De hogyan lehetséges ez saját magunk szétforgácsolása nélkül? Jézus mindenkit meggyógyított özönlöttek hozzá a betegek. Vonzó volt mindenki számára, erőt adott. Honnan volt ez az erő? „Hajnaltól Jézus nagyon korán kelt. ...elment egy elhagyott helyre, és ott imádkozott.” (Mk 1.35) Ezt kell megtanulnunk Jézustól: elvonulni, magunkban lenni, helyre tenni lelkünket – az Atya segítségével. Bezárkózottságunk erre alkalmat ad, az időt pedig nekünk magunknak kell megtalálnunk és rá is szánunk erre! Szükségünk van a gyógyításra és vigasztalásra!

ESJ

Kiadványunk Bátaszék város honlapján is megtalálható: WWW.BATASZEK.HU

Ihletett és hasznos – a Bibliáról

Pál apostol a Szentírásról szóló rövid összefoglalása alapján, amit a Timóteushoz írt 2. levele 3,15-17-ben olvasunk.

1. A SZENTÍRÁS EREDETE. „A teljes Írás Istentől ihletett.” **A TELJES ÍRÁS kétségtelenül az ószövetségi szent iratokat jelentette, amelyből Timóteus, Isten minden akkori emberéhez hasonlóan a tudását merítette. Azonban Timóteus Pál apostoltól is merítette a tudását, akinek leveleit nyilvánosan fel kellett**

olvasni a gyülekezetekben az ószövetségi könyvek mellett. Pál apostol üzenetét Isten hathatós beszédéként osztotta meg hallgatóságával, „nem emberi bölcseségből tanult szavakkal, hanem a Lélektől jött tanítással” (1Kor 2,13). Így ad hálát Istennek, hogy hallgatósága is ezt ekként fogadta (1Thessz 2,13): „Ezért mi is szüntelenül hálát adunk az Istennek, hogy amikor hallgattatok az Istennek általunk hirdetett igéjét, nem emberi beszédéként fogadtátok be, hanem Isten beszédéként, aminthogy valóban az, és annak ereje munkálkodik is bennetek, akik hisztek.” A teljes Írás tehát számunkra Isten ószövetségi és újszövetségi kijelentését jelenti, azt a 66 könyvet, amiről Isten népe felismerte, hogy „Istentől ihletett”.

„A teljes Írás **ISTENTŐL IHLETETT.**” A görög kifejezés azt jelenti, hogy Istentől ihletett, sugalmazott, azaz **Isten lehelete által teremtett.** Isten Lelke teremtette a Szentírást, Istentől származik, ezért Isten Igéje, Isten szava, „az Úr szájának beszéde”. Így is kell fogadnunk. **Ezért van tisztelete Isten népén belül a Szentírásnak.** Isten szól hozzánk a Szentírásban. Ehhez illően viseltetünk, amikor az Igét halljuk, olvassuk. A tisztelet nem azt jelenti, hogy látványos helyen tartom és akkor nyúlok csak hozzá, ha leporolom. Képzelnék el, hogy a polgármester úr megszólít, és mi elhárítjuk a beszélgetést. Majd. Újra találkozunk, és elfordulunk... Nehezen tudjuk elképzelni, hogy ezt meg mernénk csinálni. És amikor Isten akar szólni?! Kell, hogy helye és ideje legyen ennek az életünkben. **Isten szól.** Az istentiszteleteken az igeolvasáskor felállunk. A Felséges Király, Teremtő és Megtartó Isten szól. Még akkor is így van ez, ha a bibliai írásokban megjelenik az emberi szerző aktív közreműködése és egyénisége, mert ők, – Péter apostol szavaival, – „a Szentlélektől indítatva szólaltak meg” (1Pt 1,21).

2. A SZENTÍRÁS CÉLJA. „A teljes Írás ... **HASZNOS.**” Azért hasznos, mert Istentől ihletett. **Hasznos, mert „bölcsésé tehetnek téged az üdvösségre”.** Az ember számos ismeretre eljuthat magától. Az üdvösség ismeretére azonban nem. Bár próbálkozott évezredek óta ezzel. Ezért a sok vallás és izmus. Ezért sok a hamis val-

lás! Mert emberi bölcselkedések gyümölcsei. Nagyon komolyan vessük az eszünkben: „a szent írások tehetnek bölcsésé téged az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által”. A hamis vallás, a hamis üdvösség útja az emberből indul ki; az igaz vallás, az **igazi üdvösség útja Istentől adatott az embernek.**

És „a Krisztus Jézusba vetett hit által” vezet az üdvösség útja. Krisztus által adta Isten az üdvösség útját. Csakis Őáltala. **A Biblia az üdvösség könyve, ami Jézus Krisztus által adatik.** Az Ószövetség Jézus Krisztusra mutat rá, Őröla tesz bizonyosságot (Jn 5,39). Ezt Jézus maga is mondja. Az evangéliumok leírják Jézus életét, beszédeit és cselekedeteit, szenvedését, halálát és feltámadását. Az Apostolok Cselekedetei leírja hogyan folytatódott az Úr útja Jézus követői életében. A levelek Krisztus személye és műve teljes dicsőségét mutatják be, és hogyan élünk Őhöz illően. A Jelenések könyve pedig Jézus Krisztus királyi uralkodását, és visszajövetelét, és az üdvösség beteljesedését írja le. Őbenne higgyetek, és üdvösségetek van. Bölcsésé lesztek az üdvösségre!

„A teljes **Írás ... hasznos A TANÍTÁSRA, A FEDDÉSRE, A MEGJOBBITÁSRA, AZ IGAZSÁGBAN VALÓ NEVELÉSRE.**” A Szentírás hasznos az igazság tanítására és a tévelygések esetében a feddésre. De a Szentírás hasznos a helyes életvitelre való nevelésre és a helytelen életvitelből való megjobbításra is. A Szentírás hasznos, hogy helyesen higgy és helyesen élj. Ez vezet a keresztyén érettségre. Isten embere csak a Szentírás folyamatos olvasása és tanulmányozása által lehet „tökéletes ... minden jó cselekedetre felkészített”. Tegyen Isten Igéje téged is Isten emberévé. Ámen

A kalvinkiado.hu-n megrendelhető **REFORMÁTUS BIBLIAOLVASÓ KALAUZUNKKAL 3 ÉV ALATT VÉGIG LEHET OLVASNI A BIBLIÁT.** A telefonokra készített alkalmazást „Bibolka” néven lehet megtalálni.

Fekete Zoltán református lelkész (Ha személyesen szeretnének e kérdésekről beszélgetni, jelezzék. Telefonhívás vagy SMS: 30/678-3410; keressék a www.facebook.com/bibolka.kalvinnal/ oldalt)

VERSELŐ

Weöres Sándor: Kék a hajnal

Kék a hajnal, kék,
harmat hinti még.
Éledező tarka mező
tavaszi csokra szép!
Kék fönn az ég!
Kék fönn az ég!
Tavaszi szellő fújja hátunk,
ragyog a kikelet, örül a lég!

Nóta, meg ne állj,
szállj te, szállj te, szállj!
Fütyü kanyarúl, arc kipirúl,
szapora móka vár!
Zeng, zsong a táj!
Zeng, zsong a táj!
Viola-kedvünk, szöcske-lábunk,
röpül a cinege, dalol a száj!

NEKROLÓG

Béres Sándorné, Klári néni

Sokféle megszólítással kezdhettem volna, hiszen sokak nevében búcsúzom. Tanítványok, volt kollégák, iskolavezetők, és egy megye oktatásáért felelős munkatársak, de a szülőfaluról, Bátaszékről rég elszakadtak nevében is, akiket újra és újra összefogott.

Klári néni volt a mi nagybetűs TANÍTÓNÉNINK, az egykori leányiskolában, a II. számú Általános Iskolában, ahol sok-sok alsós osztályt tanított, aki a legfontosabb munkát végezte a kisgyermekek között: megépítette az életük, a jövőjük alapjait. Következetes szigorúsággal, mindenkor pedáns megjelenéssel, megkérdőjelezhetetlen tanítói tekintéllyel. Űgyesen leütve a dicséret csontfehér, és a feddés fekete zongorabillentyűit úgy, hogy a tanítás-nevelés csodálatos dallama mindenki hasznára válhatott.

Csak képzelem, de tudni nem tudom, hogy az iskolaépület – amely családjának lakóhelye is volt – többlet motiváló erőt is jelenthetett a számára, hiszen polgárista diákként is ide járt. Később, amikor Klári néni is, mint minden idősödő pedagógus, a saját gyakorlatából értékeli az egykori tanárai, iskolája adta talentumokat, vezéregyénisége volt azoknak, akik emléket akartak állítani legalább egy emléktáblával valamikori tanáraiknak.

Törekvő ember volt. Már középiskolás diák voltam, amikor – az akkori szokások szerint – néhány diáktársammal részt vehettem egy tantestületi nevelési értekezleten, ahol ő volt igazgatóhelyettesként a levezetője – mai szóhasználatmal moderátora – az aktuális nevelési témának. Határozottsága, az akkori iskola életének tökéletes ismerete tükröződött abban, ahogyan ellátta ezt a feladatot.

Később, már a megyei oktatásirányítás munkatársaként többször segítette a bátaszéki iskolát. Ma sem ismeretlen az a fajta pozitív diszkrimináció, amellyel támogatta, *helyzetbe hozta* szülőhelyét. Ez az elkötelezettség és szeretet a szülőhelye iránt minden megnyilvánulásában tetten érhető volt.

A 80-as évek volt az az időszak, amikor az emberek mobilitása lehetővé tette, hogy az egyes településekről elszármazottak találkozni kívántak

egymással, és saját nosztalgiájukat öszszekötötték azzal, hogy meglévő esz-közeikkel segítsék szülőföldjüket. A „Hanyas vagy? 28-as?” korszaka volt ez, amikor egy történelmi korosztálynak – a XX. század közepének nagy kataklizmái után nyilvánosan is eszébe juthatott a szülőföldje. Bátaszéken a találkozási szándék 1986-ban érett meg a cselekvésre. Az akkori településvezetők keresték a szervezésre legmegfelelőbb embereket. Természetesen ehhez a feladathoz könnyű volt megtalálniuk legalcalmasabb emberként Béres Sándornét, Klári nénit. Rajta kívül ezt a munkát – a XX. század első és második harmadában Bátaszéken született, felnövekedett különféle korosztályok összegyűjtését, mozgatóását, aktivizálását – senki sem tudta volna jobban végezni.

Megalakult az a szervezet, amely előbb a Bátaszékről Elszármazottak Baráti Köre nevet, majd máig a Bátaszéki Baráti Kör nevet viseli. Klári néni ennek a szervezetnek volt a titkára, de igazán – bár ilyen tisztség sehol sincsen – a mindenese. Aki mindenkit ismert, aki mindenkivel kapcsolatot tartott, aki mindenre emlékezett. Két lábon járó almanach volt Bátaszék népességét illetően. Óriási izgalommal és lelkesedéssel várta és szervezte a Baráti Kör kétévente esedékes találkozóit, illetve a közbe eső években a Budapestre került bátaszékiek ottani összejövetelét. Különleges alkalom volt az 1990-es bátaszéki találkozó, amelynek időpontja egybeesett a nevezetes „taxis blokáddal”, így csak egy megfogyatkozott létszámú tagság jutott el szülőhelyére.

A rendszerváltozás hozta el sok településnek a nemzetközi kapcsolatokat,

Bátaszéknek a besigheimi testvérvárosi szerződést. Azonban kevés olyan kapcsolat volt az országban, amelynek részesei lettek a szülőhelyükről elüldözött, kitelepített svábok. A mi szülőhelyünk e kevesek közé tartozott, és ennek kiépítésében, erősítésben Klári néninek elévülhetetlen érdemei voltak. A Stuttgartban szerveződött, a kitelepített bátaszékieket összefogó szervezet – a Heimatverein – igazi partnere volt a szülőhelyüket támogatni kívánó elszármazottaknak.

Sokáig tartana sorolni mindazokat az előnyöket, amelyek ebből származtak.

Városunkért, a helyi és nemzetközi kapcsolatok kiépítésben, erősítésében betöltött szerepéért 1998-ban a várostól „Pro Urbe Bátaszék” elismerésben részesült.

Mindezekért szeretnék most köszönetet mondani tevékeny és önzetlen életéért minden bátaszéki nevében. Nem feledjük, hogy még a betegágyán, nehéz helyzetében is fontosnak tartotta városunk, a Baráti Kör ügyeit.

Nyugodjék békében!

Kemény Lajos

a Bátaszékiek Baráti Körének elnöke

Gyászír

„Meghalt. Oly egyszerű a magyarázata: Mikor a nap lemegy, beáll az éjszaka.”
(VH)

Egy kézen számba vehető Bátaszéken azok a székelek, akiknek a bölcsője Bukovinában ringott. Sajnos most távozott közülük a legidősebb:

**PÉTER BÁLINTNÉ
GÁSPÁR ANNA**

1923–2021

Emlékét megőrizzük!

családja és a bátaszéki székelek

„Gazsi bácsi! Aztán adjon hírt, ha meghal!”

A halál mondanyunkra rátalál. A jókra, a rosszakra, és azokra is, akik nem számítanak rá. Bár a halál lehelete már a fogantatásunk pillanatától bennünk van, és ezt tudjuk is, csak azt nem, mikor kerülünk sorra. Mert nem az megy, aki koros, hanem az, aki soros. Valójában nem szeretünk vele foglalkozni, pedig mostanában igencsak elő-előfordul. Egyszer mindenkivel. Mégis meglepődünk, amikor valakiről ilyen hírt hallunk. De van, amikor a hír fáj. Nagyon fáj! Noha tudjuk, hogy ami keletkezik, az el is múlik egyszer, mégis...

Illés Gáspár halálhíre nagyon fáj!

Ilyenkor nehéz megszólalni, kimondani a kimondhatatlant, leírni a leírhatatlant. Még nehezebb, ha barátról, ha családtagról van szó. És hogyan, mivel lehetne tőled elbúcsúzni úgy, hogy méltó legyen hozzád, és ne okozzon még nagyobb fájdalmat?

Arra gondoltam, hogy az olvasóval együtt néhány közösen átélt történettel emlékeznék rád, és amíg emlékezünk, addig is velünk vagy.

Emlékszel? Hogyne emlékeznél, hiszen fényképed is van róla, hogy az 1960/61-es iskolai évben egymás mellett ültünk – Kalász Jánosné osztályfőnök – V. a osztályában. Ott volt az osztályunk a fiúiskola emeletén, az akkori színházterem déli oldalán, ahol a tantermet két sor harmonikaját választotta el egymástól. Persze már előtte is egy osztályba, együtt jártunk. A harmadikra határozottan emlékszem, amikor a Farkas Vilmos tanító úr kiküldött a táblához, hogy írjam fel külön a jókat és külön a rosszakat, és a te nevedet Gazsi helyett Zsigának írtam. Aztán az ötödik után különváltunk, te a leányiskolába kerültél, míg én maradtam a *fiúban*.

Időközben a családdal is közelebbi kapcsolatba kerültem, még a TSZCS hőskorában. Az én édesanyám olyan csoportvezető-féle volt a legelői üzemegekben, ahol édesanyád, Illés Jeromosné, Erzsi néni is dolgozott. Akkor még nem volt sem telefon, sem mobil, sem skype, sem más, így reggelente, még tanítás előtt végigbicikliztem a fél falut, és szóltam az asszonybrigád tagjainak, hogy aznap milyen szerszámot kell vinni a munkába (sarlót, kapát, vellát, lapátot, stb.). Ilyen-

kor rendszeresen találkoztunk.

Úgy 16-18 éves korunkban kerültünk igazi, közeli kapcsolatba egymással. Te ipari iskolába jártál, én meg Pécsre a technikumba. Az ipari iskola valóban az életre nevelt, hiszen az ember 17 éves korára keresőképes felnőtté érett. Te is komolyabb voltál, mint én. Volt egy Pannónia motorkerékpárod, és vittél magaddal. Én még iskolás voltam, és ez nagyon tetszett nekem. Felültetted hátra a motorkerékpárra, és mentünk „hajtani”. Főleg Lengyelbe, de más andrásfalviak által lakott településre is. Édesanyád részéről andrásfalvi leszármazott voltál, és itt, Tolna megyében sok településen élnek a bukovinai Andrásfalváról, akik közt számos barátod is volt. Ezeknek a motorozásoknak az lett a vége, hogy feleséget is Lengyelből hoztál. Itt volt a lakodalom a szülői, a Flórián-szobor mögötti házban. És hogy, hogy nem a Kaszinó zárórja után Kendával odatévedtünk a lagziba. Engem sokan ismertek, így nem volt különösebb probléma, ettünk, ittunk, táncoltunk és mulattunk.

A komolyabb dolgok csak ezután következtek. Egyesületünk és a székely szövetség megalakulása után komoly kirándulásokon vettünk részt Lengyelországba, Ukrajnába, a Belgrád melletti Pancsován, Hertelendyfalván, és nem utolsósorban Erdélybe, Romániában. Vittük a Bukovinában élt székelyek táncait, énekeit, szokásait jó szívvel a szintén a volt bukovinai embereknek. És mindenütt szeretettel fogadtak.

Te – igazi közösségi emberhez méltóan – általában a társaság közepe voltál a vicceiddel, anekdotáiddal, a mesékkel, az énekekkel. És nagylelkű voltál. Volt, amikor te vitted Espace-szal a népet.

Erdély és Románia több táját is alaposan megismerted, bejártad mint biztosítási ügynök, így nem csoda, hogy annyira beleszeretted Erdélybe. Ezek után nem meglepő az sem, hogy belemertél a bukovinai, majd a csíksomlyói búcsúk buszos kirándulások szervezésébe.

Nagyon sok embert – több százat is – elvittél, elcsábítottál Bátától Aparhantig, Garától Kisdorogig drága Erdélybe.

Még ausztráliai rokonaink is voltak útítársaid között. És nem csak bukovinai székely származásúakat vittél. Ebben élted ki igazán magad. Nagyon sok ember hála lehet a szép napokért, a nagyszerű kirándulásokért. Köszönet neked érte!

Persze a család – és akik közelebből ismertek – biztosan más dolgokról is tudnak. Lehet, hogy másképp emlékeztek, emlékeznek rád.

Arra kérem, a T. Olvasót, hogy szép emlékek közepette tartsák meg nászomat jó emlékezetükben! Hiszen Illés Gáspár is olyan embert volt, mint mi: esendő, botladozó, helyenként igen vidám és kitartó.

Most, hogy nincs, most tudjuk igazán, hogy hiányzik, fáj az elveszése.

A gasztronómiai és más rendezvényének nagylelkű adományaid a – máléval és finom süteményekkel – még nem is említettem. A messze földön híres fagyaltodról még nem is szó.

A székelységet erősítő, kendőzetlen, de építő jellegű kritikák mind életed része volt, és ez mind hiányozni fog.

A székely ember fog hiányzik, a kórusnak és az elnökségünknek egy tagja, és az egyesületünknek egy fontos, stabil oszlopa.

Hiányzik az unokáinak a vadászós papa, a gyermekinek az apa, a feleségnek a férj, a támasz.

Mi, gyarló emberek arra gondolunk, hogy korán ment el, még élhetett volna, még teljesebb lehetett volna az élete. És arra nem gondolunk, hogy hátha így is teljes volt az élete itt velünk, és addig, amíg élt, itt jól érezte magát közöttünk. Lehet.

Velünk és közöttünk.

És ha már ő nem tehetette meg, hát én a Bátaszéki Székelyek Bartái Köre elnöksége, a tagsága, a bukovinai székelyek és egyáltalán valamennyi rokonod, barátod, ismerősöd nevében búcsúzom Tőled, kedves nászom!

Biztos lehetsz benne, hogy megyünk. Mi is megyünk utánad.

Ugyan még nem ismerjük sem a napot, sem az órát, de hitünk szerint még ott túl találkozunk.

Nyugodjál békében! Isten veled!

Kismódi István apatárs

NEKROLÓG

Búcsú Zsigmond Béláné egykori igazgatóhelyettestől

Elment Bátaszék oktatásának egyik robotosa. Kilencven évesen meghalt **Zsigmond Béláné, Ilike néni**, aki Bátaszéken az általános iskolai oktatás meghatározó alakja volt az 1960-as évektől az 1980-as évek végéig.

Nem volt egyszerű időszak az ő tanári és vezetői működésének a jel-

zett időszaka, hiszen ennek elején ért az iskolai oktatásba a második világháború utáni legnépesebb korosztály, a „Ratkó korszak” gyerekserege. Az iskolákat ekkor legfőképpen két „hiány” jellemezte: a tanteremhiány és a tanárhiány.

A teremhiány azt jelentette, hogy sok osztályt olyan helyeken kellett tanítani, amelyek nem iskolának épültek, és bőven belefértek a „szükségterem” kategóriába. Csak azoknak mondanak sokat ezek a helyek, akik akkori iskolásként, tanítóként-tanárként tanéveket töltöttek el távol az iskolák fő épületeitől: *Galli épület, Helle ház, tűzoltó szertár, művelődési ház, pártház, stb.*

Ilike néni a hatvanas évek közepén került Bátaszékre, az akkori II. számú Általános Iskolába (közhasználati néven – bár már koedukált iskola volt – a leányiskolába). Biológiát, földrajzot és kémiát is tanított, merthogy ezekből a természettudományos tantárgyakból tanárhiány volt – ahogyan most ismét – akkor is. Mindjárt osztályfőnöke lett egy, a végzés felé közeledő osztálynak. Diákként személyes tapasztalatom volt a „szigorú és igazságos” nevelői karakterét illetően.

Azonban, ahogy felnőttként, munkatársként megtapasztaltam, ez neki nem csak nevelői, de emberi karaktere is volt. Nem sokat tudtam származásáról, csa-

ládi, neveltetési körülményeiről – csak most, halálakor beszélt erről unokája, akivel megosztotta gyermekkorai élményeit. Sáregres pusztán született a család első leánygyermekéeként, akit még két húga követett.

A család szigorú nevelési elveit már az az egyetlen általam megismert családi történet is

jellemzi, amely magyarázatul szolgál emberi tulajdonságaira. Édesapja azzal az útravalóval bocsátotta el a szekszárdi gazdasági középiskolába, hogy a testvéreit csak akkor fogja taníttatni, áldozni az iskoláztatásukra, ha ő bizonyítja, hogy érdemes a család áldozatvállalására, vagyis jól tanul. Úgy tűnik, ez a felelősség akkor is, és egész élete során meghatározta emberi karakterét. Nemcsak a középiskoláit végezte kiváló eredménnyel, de már a házasságkötése után szerzett tanári képesítést, és az önmagunkért és másokért vállalt felelősséget plántálta tanítványaiába, munkatársaiába, beosztottjaiba.

A tanári pályát Alsónánán kezdte, onnan került – erdész férje Bátaszékre helyezése után – a városunkba. A már említett leányiskola épülete 1972 őszétől gimnázium lett, így minden általános iskolás és tanító, tanár a Budai úti nagy iskolába került. A költözést követő évben Ilike néni a felső tagozatot irányító igazgatóhelyettes lett egészen nyugdíjba vonulásáig, 1988-ig. A két dátum közötti évek nem voltak könnyűek az iskola számára. A már említett teremhiány és szakember hiány mellett megindult egy iskolafejlesztés: 8 tantermes iskolaszárny épült konyhával, ebédlővel, majd nem sokkal később egy hatalmas tornacsarnok. Ezek nélkül sem volt egy-

szerű az iskolai élet szervezése, de az építkezések idején még kevésbé. Az egy évfolyamon működő 4-5 párhuzamos osztály munkájának, a csúcsidőszakban a délutánban tevékenykedő 20 napközis csoport tevékenységének időben-térben való összehangolása még rendezett épületviszonyok között sem volt egyszerű.

Átgondoltan, vezetőtársaival együttműködve, – mondhatni *vasmarokkal* – látta el a feladatát.

1986-tól lettem az iskola igazgatója, így még két tanévben segített hatalmas gyakorlatával a tapasztalatszerzésben. Az akkori igazgatóhelyettesek, akik a korábbi időszakban is vezetőként dolgoztak, nagy segítséget jelentettek a számomra.

Ilike néni nyugdíjas éveit sem a pihe-nésről szóltak. A természet szeretetét a kertje gondozásában élte meg, és az unokái irányítására is sok feladatot kapott. A kötelességtudatát és felelősségvállalását mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy a fiatalon elhunyt leánya árván maradt gyermekét nyugdíjas életkorban, a fővárosban nevelte annak felnőtt koráig.

Közösségi emberként is segítette mindazokat, akiknek hirtelen nyugdíjassá válva meglazult a megszokott kapcsolata régi munkatársaikkal. Egyik kezdeményezője volt a Városi Könyvtárban megalakult és máig működő Könyvbarátok Klubjának. Ezzel igazi támogatója lett a korábban értelmiségi életet élt nyugdíjasoknak.

E sokrétű, tartalmas élet legtöbb mozzanata a mások segítségéről szólt, amint ezt a pálya kezdetén a családja meghatározta. Bizonyára voltak, akik ezt – ha másként nem is, de magukban – megköszönték neki. Most én ezt nyilvánosan is megteszem mindazoknak a nevében, akik köszönettel tartoznak. Nyugodjék békében!

Kemény Lajos

Bonyhádön játszott az U11

Az Oroszlánoknak (Szakosztályunk U9-es csapata) a 2019-2020 évi bajnoksága márciusban befejeződött. A Nyuszi kupát sajnos nem rendezték meg, így mérkőzést azóta nem tudtunk játszani.

A bonyhádi csapat (U11) meghívásának nagyon örültünk, hiszen az edzőmunka eredményességét a meccseken láthatjuk igazán. Ellenfelünk egy magasabb szerkezetű, országos bajnokságban szereplő csapat, akik ellen nem ijedtünk meg kiállni. A pályán levő négy játékost olyan szempontok szerint állítottam ki, hogy tudtam, különböző az erősségük ügyességi feladatokban: labdavezetés, pontos passz a bedobásnál, védekezés, lepattanó. Azért nem emelek ki külön senkit, mert nagyon sokat fejlődtek együtt, és büszke vagyok arra, ahogy megoldották a saját maguk feladatait a játék során.

Edzésen többet fogjuk gyakorolni azokat a hiányosságokat, amiket egy magasabb szerkezetű csapat ellen játszani kell, pl. földön pattintott átadás. Remélem, saját korosztályban is hamarosan tudunk meccset játszani, ahol több sikerélményt szerezhethetünk. Mindenkit megdicsérek, ügyesek voltak. A Bonyhádnak köszönjük a lehetőséget!

Atomerőmű KSE Bonyhád-Bátaszék SE:72-12. Negyedek: 16-4, 26+6, 0+2, 14-3, 10-3. Dobott pontok: Matejcsek 3, Farkas 3, Laki 2, Molnár 2, Ráti 1, Loska 1, Fülöp -, Parti -, Mészáros -, Burger -, Braun.

U12 Országos bajnokság Kunszentmiklóson

Csapatunk szombaton Kunszentmiklósról utazott az országos bajnokság következő fordulójára.

Az első mérkőzést a Hernádi Kosárlabda Alapítvány csapata ellen játszottuk. Végig nagyon szoros volt az eredmény, a csapatok felváltva dobták a kosarakat. A végjátékban – már szinte rendszeres nálunk, hogy az utolsó percben hol mi kerekedünk felül, hol sajnos elfáradunk – most mi voltunk koncentráltabbak. 2 perc volt vissza, amikor 50-44-nél az ellenfél vezetett, aztán Pomsár Anna, Molnár Erna és Szabó Barnabás kosarával kiegyenlítettünk. 50-50, és egy perc volt vissza, az ellenfél támadott. Jó védekezésünkkel a labdát megszereztük, és Ogunson-Bonyyai Zsáclin kosarával átvettük a vezetést. Ezek után ezt meg is ismételtük. Jó „védekezés-labdaszerezés-Zsáclin” kosár. 54-50-nél kb. 10 mp volt vissza. Támadott az ellenfél, faultoltunk, 2 büntetéből 1 pontot sikerült szereznünk.

A második mérkőzésnél szerkezeti előnyünk volt, az ellenfél magasságban alacsonyabb volt nálunk. A második negyedben egy 10 pontos előnyre tettünk szert, amit tartottunk, majd az utolsó negyedben nem tudott hibázni a csapat, ahol ellenfelünk elfáradhatott. Az utolsó negyed eredménye: 26-0

Bátaszék SE - Hernádi Kosárlabda Alapítvány: 54-51 (10-13, 20-16, 12-13, 12-9) Heberling 19, Ogunson-Bonyyai 11, Pomsár 8, Szabó 8, Péter 3, Verhás 3, Molnár 2, Matejcsek -, Hegyesi -, Folland -, Matejcsek.

Bátaszék SE- Miklósi Kékrókák: 73-34 (16-15, 19-11, 12-8, 26-0) Szabó 19, Pomsár 16, Heberling 9, Ogunson-Bonyyai 8, Péter 8, Matejcsek M. 6, Folland 5, Verhás 2, Hegyesi -, Molnár -, Matejcsek.

Az egész csapat nagyon ügyes volt, akiktől megszoktuk (Heberling, Pomsár, Szabó) a kiemelkedő játékot, maximálisan hozták a formájukat. A kicsik is jól beilleszkedve, tökéletes védekezéssel hatástalanították az ellenfél legjobbait. Aki nem dobott annyi pontot, annak a védekezése volt kimagasló (Verhás K., Molnár E.). Rengeteg PONTOS passzunk volt, helyezkedtünk, széthúztunk, láttunk a pályán, ezeket gyakoroltuk mostanában.

Aki kiemelnek: Ogunson-Bonyyai Zsáclin és Péter Dorka. Mindketten hajtottak, és nagyon jól helyezkedtek. Zsáclin kihasználta a magasságát, és rengeteg lepattanót szerzett. Dorka a gyorsaságával és jól helyezkedve, amikor labdát kapott, ügyesen betalált.

Várjuk a február 14-i, 5. fordulót, amikor Kecskemétre látogatunk majd. KC

REJTVÉNY

Az alábbi rejtvényünk helyes megfejtői között ajándékot sorsolunk ki!

Beküldési határidő: 2021. március 15.

A megfejtéseket postai úton a Cikádor újság szerkesztőségébe várjuk: 7140 Bátaszék, Szent István tér 7.; vagy elektronikusan a következő e-mail-címre: cikador@bataszekert.hu (név és lakcím megjelölésével).

Rejtvénykészítő: Tóth Gábor

	ORVOSTAN-HALLGATÓ E NAPON MEGFEJTÉS 3. RÉSZE	↓	↓	ARNOLD, BECÉZVE RÓMAI 5-ÖS MÉTER	↓	KB. 25 LITER ÚRTARTALMÚ (KOSÁR) ANGOL KÉSZLET, SZETT	↓	LESIKLÁS CIKCAKKBAN VALAMINT EGYBŐL (SIKERÜL)	↓	TEGEZ, RÉGIESEN	↓	MESEBELI MUZSIKUSOK VÁROSA	↓	ÁBÉCÉNK ELSŐ BETŰJE	↓	EGYHÁZFŐ ÁRIA KÖZEPE!	↓	MEGFEJTÉS 4. RÉSZE
KIRÁNDULÁS-KEDVELŐ HEGEDŰ JELZŐJE LEHET NITROGÉN																		
↓				KONFERANSHÉ V. (DEZSŐ) VILÁGVALLÁS KÖVETŐJE										BRIT EREDETTŰ SÓRFAJTA A QUIMBY ÉNEKESE (TIBOR)				
JOGI HATÁROK! RITMUS, ÚTEM IDŐ JELE			MEGFEJTÉS 1. RÉSZE STAR ..., SCI-FI SOROZAT													ALUMÍNIUM VEGYJELE		
↓						FEGYVERREL TŰZEL TALLIUM VEGYJELE				MAMMA ..., ABBA DAL LAOSZ HATÁRAI!								DARABONKÉNTI (ÁR) AZ EGYIK HUPIKÉK TŰRPIKÉ
IRAKI, IRÁNI NÉP HATÁRIDŐT ELMULASZT KÁLIUM					UTAT LESZŰKÍT, LEZÁR EZ													
↓												SZELLEMI JÁTÉK						
KÉN VEGYJELE KÖRNYEZET-TUDATOS		KÓRHÁZ, RÖVIDEN TŰZFÖLDI INDIÁN NÉP											ÁLLATKERT A CSONT LATIN NEVE					
↓			IMAGINÁRIUS EGYSÉG ÁRASZTÓ, ZŰDÍTŐ															
KÖR KÖZEPE! ...UNTALAN, GYAKRAN LENT NÉVELŐ						... ARMSTRONG, HOLDÓN JÁRT ŰRHAJÓS	BOKA ELLENFELE (FERI)	ÉLES HANGON SZŐL	MÉRCE	KONTINENS	RANGSOR RÉSZEI		HUZAMOSABB IDEIG NÉMET NÉVELŐ ÉSZAK					
↓																		
IDŐ JELE FÚJTATÓ FLUOR VEGYJELE		EGYETEMI OKTATÓ SŐTÉTPÍROS																CSODÁLKOZÁS HANGJA VAGON "TARTALMA"
↓																		
-RA HELYRAG PÁRJA SEGÍT UTÓIRAT, LATIN RÖV.			MEGFEJTÉS 2. RÉSZE II. MONTUHO TEP FÁRAÓ FELESÉGE															ELŐADÓ, RÖV. HORDÓ-MÉRTEK
↓																		
							UCCU, GYERŰNKI ... - MESTERSÉGES ÉRTELEM, FILM						AMERIKAI SZÍNÉSZ (STEVE) TUPOLJEV TÍPUSJELZÉS					
↓																		
						CÉG INDULÓ VAGYONA RÓMAI 100-AS												AMPER
↓																		
SPORT-LÖVÉSZETI ÁG	ZSUGORI																	

Kiadványunk Bátaszék város honlapján is megtalálható: WWW.BATASZEK.HU

Babaváró kölcsön, állami támogatások,
CSOK, falusi CSOK, jelzáloghitel,
személyi kölcsön, bankszámla ügyintézés.

Esetenként negatív KHR-esetén is.

+36-30/981-9191 • szenagyi2016@gmail.com

Molnár Optika 7140 Bátaszék, Budai u. 19.
www.molnaroptika.hu

0.01

- század dioptria pontosságú látásvizsgálat
- század dioptria pontosságú, személyre szabott szemüvegekészítés

MINDEZ A PIACI ÁR KÖZEL FELÉÉRT,
MERT NÁLUNK A LÁTÁS MEGFIZETHETŐ!

Árajánlatkérés, látásvizsgálati időpontkérés:
06-74/492-451 • 06-30/261-6320

Lásson tisztán 2021-ben is!

Molnár Réka
optometrista és kontaktológus

Molnár Péter
látáserész mester

**GOLD CAR
AUTÓSISKOLA**

Gépjárművezetői tanfolyam
folyamatosan indul!

„AM” SEGÉDMOTORKERÉKPÁR
„A” MOTORKERÉKPÁR
„B” SZEMÉLYGÉPKOCSI
„B+E” SZEMÉLYGÉPKOCSI NEHÉZPÓTKOCSIVAL
„C” TEHERGÉPKOCSI ÉS
„C+E” TKG + NEHÉZPÓTKOCSI KATEGÓRIÁKBAN.

TANFOLYAM HELYE: BÁTASZÉK, DOLINA U. 9.

eduKRESZ
e-learning

Tantermi képzés mellett már nálunk is jelentkezhet az e-learning képzésre
„AM”, „A1”, „A2”, „A+24”, „B”, „B+E”, „C”, „CE” kategóriákban.

Jelentkezni lehet: GERHÁT JÁNOS iskolavezető, szakoktató – Bátaszék, Dolina u. 9.
06-70/312-0748 • 06-74/491-909 • e-mail: gerhat@tolna.net

Tájékozódjon autósiskolánkról az interneten: www.goldcarautosiskola.hu

A felnőttképzést folytató intézmény 17-0014-06 számon van nyilvántartva.
2020. IV. n. év „B” kat. VSM elm.: 37,5% forg.: 45,83% ÁKÓ: 112,07% KK: 218 536 Ft

HÁZASSÁGKÖTÉS

Gorzsás Ákos (Bátaszék) – Erős Bettina (Bonyhád)
Löffli Dávid (Bátaszék) – Pacskó Erika (Bátaszék)

SZÜLETÉSEK

Jankó Liza 01.10.
Fekete Zsombor 01.21.

GYÁSZHÍREK

Fazekas Ferencné Jakab Erzsébet	1943
Diriczi László	1950
Sell Jánosné Borbáth Róza	1942
Kovács Istvánné Mózer Klára	1941
Ricza István	1943
Mityók Szilveszter	1932
Strubel Imre	1959
Péter Bálintné Gáspár Anna	1923
Molnár Istvánné Majzik Mária	1956
Schneider Jánosné Maszler Katalin	1928
Tóth Jánosné Ször Erzsébet	1935
Péter Zoltánné Lukács Magdolna	1941
Hollósi Ede	1947
Papp Imréné Balázs Anna	1939
Zsigmond Béláné Gremperger Irén	1930

Gyászír

Fern seiner Heimat Bátaszék (Ungarn), die er doch so sehr geliebt, ging er heim in ewigen Freiden, wo der Herr ihm Ruhe gibt.

Távol az otthonától, Bátaszéktől (Magyarország), amelyet annyira szeretett, hazatért örök békében, ahol az Úr ad neki nyugodalmat.

FERDINAND ROTH (szül. Nándor) 1932–2020

Emlékét megőrizzük!

a gyászoló család

Gyászír

Köszönetünket szeretnénk kifejezni mindazoknak, akik

ö.zv. **ZSIGMOND BÉLÁNÉ,**
született Gremperger Irén

– néhai igazgatóhelyettes, földrajz-biológia szakos általános iskolai tanár temetésén részt vettek, gyászunkban együttérzésüket fejezték ki. Ili néni, Ilike Bátaszék iránt érzett szeretete, az itt kötött barátságai, diákjai iránt érzett tisztelete mindvégig jelen volt a mindennapjaiban és elkísérték élete végéig. Búcsúunk tőle szeretettel, a törődő anyukától, nagymamától, déditől, aki féltő gondnal figyelte életünk minden lépését.

EMLÉKE SZÍVÜNKBEN ÖRÖKKÉ ÉL!

unokája Péter András és a gyászoló család

BÁTASZÉK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA • Megjelenik 2600 példányban.

• Felelős szerkesztő: ÓCSAI KRISZTINA • Kiadja: BÁTASZÉKÉRT MARKETING NONPROFIT KFT.
• Felelős kiadó: CSÖTÖNYI LÁSZLÓ A KFT. IGAZGATÓJA. • A szerkesztőség címe: 7140 Bátaszék,
Szent István tér 7. • Telefon: +36 74 493 690, +36 30 701 2638. • E-mail: cikador@bataszekert.hu
• Nyomdai munkálatok: a Séd Kft. • Tel.: +36 74 529 950 ISSN: 14168065

BÁTASZÉKÉRT
Marketing Nonprofit Kft.